
FÖRESKRIFTER OM AVFALLSHANTERING

MORA OCH ORSA

OVANSILJANS KOMMUNER I SAMVERKAN

FÖRESKRIFTER OM AVFALLSHANTERING

För varje kommun ska det enligt 15 kap 41 § miljöbalken (1998:808) finnas en **renhållningsordning** som ska innehålla de **föreskrifter** om hantering av avfall som gäller för kommunen och en **avfallsplan**.

I Dalarna samverkar kommunerna för att bibehålla och utveckla en bra avfallshantering där kommuninvånare så långt möjligt ges samma rättvisa förutsättningar.

Dessa föreskrifter är fastställda i respektive kommunfullmäktige; Mora 2020-02-03 § 7/2020, Orsa 2020-05-25 § 48/2020.

Dessa föreskrifter anger de regler som gäller för avfallshantering i kommunen. I föreskrifterna framgår även ansvar för att utfärda kompletterande anvisningar, råd och rekommendationer för att uppfylla mål och regelverk.

IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Dessa föreskrifter träder i kraft 2020-03-01 (Mora) respektive 2020-07-01 (Orsa), då föreskrifter om avfallshantering för respektive Mora och Orsa kommun fastställda av respektive kommunfullmäktige 2015-11-30 och 2015-09-28 upphör att gälla.

För följande regleringar gäller särskilt ikraftträdande: 18 §; 2021-01-01. Bilaga 1 Nr 4 stycke 3; 2020-07-01. Bilaga 1 Nr 11 stycke 1; 2020-07-01 i den del det berör icke hushållsavfall.

Beslut om dispens fattade med stöd av tidigare föreskrifter om avfallshantering gäller i enlighet med beslutet och de föreskrifter enligt vilket beslutet fattades eller tills den kommunala tillsynsmyndigheten har beslutat annat. Särskild abonnemangsform för fastighet enligt tidigare föreskrifter gäller enligt tecknad period för abonnemanget.

GÄLLANDE LAGSTIFTNING

För kommunens avfallshantering gäller:

- Miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927)
- regleringar om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken
- övriga författningar angående hantering av avfall, exempelvis arbetsmiljölagstiftning.

Vid sidan av nationella författningar och föreskrifter om avfallshantering gäller dessa kommunala föreskrifter.

INNEHÅLL

Inledande bestämmelser.....	1
Kommunens ansvar	1
Fastighetsinnehavarens ansvar	1
Restavfall och matavfall	3
Trädgårdsavfall	4
Avfall från små avloppsanläggningar och fettavskiljare	4
Latrin	5
Avfall från verksamheter	5
Särskilda abonnemang	5
Dispenser	7

BILAGOR

Bilaga 1	Definitioner av avfall, krav på sortering och hantering
Bilaga 2-3	Hämtningsområden

INLEDANDE BESTÄMMELSER

BEMYNDIGANDE

1 § Föreskrifterna är antagna med stöd av 15 kap. 38, 39, 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 74-75 §§ avfallsförordningen (2011:927). De gäller avgränsat inom respektive kommun.

2 § Kommunfullmäktige i Mora respektive Orsa har gett uppdraget gällande planering, insamling och behandling av hushållsavfall till det kommunala ägarbolaget Moravatten AB respektive Orsa Vatten och Avfall AB, med operativt ansvar i Nodava AB (vidare benämnda ägarbolaget respektive Nodava).

3 § För tillsyn av avfallshantering enligt dessa föreskrifter ansvarar Mora Orsa miljönämnd (vidare benämnd tillsynsmyndigheten).

DEFINITIONER

4 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen.

För definition av olika avfallsslag se bilaga 1. Vissa definitioner framgår därutöver i fotnoter.

KOMMUNENS ANSVAR

5 § Ägarbolaget ansvarar, via Nodava, för att hämtning av hushållsavfall sker vid fastighetsgräns, central uppsamlingsstation (CUS), gemensamt hämtställe, annan överenskommen plats eller av tillsynsmyndigheten anvisad¹ plats.

6 § Avgift för hantering av hushållsavfall tas ut i enlighet med gällande avfallstaxa. Avgifter omfattar ordinarie och särskilda abonnemang samt tilläggstjänster och övriga tjänster, enligt vad som följer av dessa föreskrifter och taxan.

Avgift för tillsyn tas ut enligt taxa med stöd av miljöbalken.

7 § Avfallsbehållare² ägs och tillhandahålls av ägarbolaget om inte annat anges i föreskrifterna. Tillgängligt behållarsortiment framgår av avfallstaxan.

8 § Ägarbolaget (Ä) och tillsynsmyndigheten (T) utfärdar vid behov kompletterande anvisningar, råd och rekommendationer rörande:

- A. Sorteringsguide (baserad på sorteringskraven i bilaga 1) (Ä)
- B. Avfall från små avloppsanläggningar och fettavskiljare (Ä och T i samverkan)
- C. Placering av behållare, avfallsutrymmen och transportvägar (Ä)
- D. Handläggning av ärenden rörande föreskrifter om avfallshantering och avfallstaxa (Ä och T i samverkan)
- E. Guider för eget omhändertagande (T)

FASTIGHETSINNEHAVARENS

ANSVAR

9 § Fastighetsinnehavare³ till fastighet, där hushållsavfall generellt sett kan anses uppkomma, ska ha ett abonnemang för fastigheten. Fastighetsinnehavaren är skyldig att anmäla abonnemang till Nodava.

Om en fastighet består av flera geografiskt skilda platser där hushållsavfall generellt sett kan anses uppkomma ska abonnemang finnas för varje sådan plats.

Abonnemanget utgör den relation mellan ägarbolag och fastighet som följer av kommunens skyldighet att hålla med service med avfallstjänster, samt fastighetens rättighet och skyldighet att nyttja denna service.

Abonnemanget omfattar *grundservice* avseende planering, administration, information, kundservice samt drift av och

¹ Plats för avlämning av avfall anvisad fastighetsinnehavaren genom beslut av tillsynsmyndigheten

² Avser rullkärl och containrar

³ Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

beredskap med att hålla återvinningscentral (ÅVC) tillgänglig, för att grovavfall från fastigheten vid behov ska kunna avlämnas och behandlas.

Abonnemanget omfattar även *hämtningsservice* avseende planering, hämtning och behandling av kärlavfall.

Abonnemang för slam och fett omfattar i förekommande fall en *hämtningsservice* avseende hämtning och behandling av slam och fosforfilter från små avloppsanläggningar samt fettavskiljare, och därtill knuten planering, administration och information.

10 § Ansvarig gentemot ägarbolaget gällande fastighetens abonnemang och avgifter är alltid fastighetsinnehavaren.

Om en fastighet har flera innehavare ska dessa inom sig utse en huvudman som ansvarar för fastighetens abonnemang. Nodava har annars rätt att utse huvudman.

Ändring av ägandeförhållande för fastighet, eller annan ändring som berör abonnemang eller avfallshantering, ska snarast meddelas Nodava.

11 § Fastighetsinnehavaren ska säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till Nodava för borttransport, lämnas på ÅVC eller annars förvaras och transporteras skilt från annat avfall.

Borttransport ska ske så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår.

12 § Fastighetsinnehavare är skyldig att säkerställa att;

Sortering och information

- a) Den som bor eller är verksam på fastigheten i erforderlig omfattning informeras om gällande föreskrifter och regler för avfallshantering.

- b) Avfall sorteras och hanteras enligt kraven i bilaga 1, emballeras så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer och lämnas till Nodava eller producentansvarig (t.ex. apotek, FTI⁴, Elkretsen) på anvisat sätt om inte annat sägs i dessa föreskrifter.

Rengöring och tillsyn

- c) Såväl behållare som anläggning, anordning och utrymme för avfallshantering sköts så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.
- d) Behållare samt anläggning rengörs för att förebygga olägenhet såsom lukt och skadedjur.

Åtgärder inför hämtning

- e) Nodava har åtkomst till behållare, anläggning, anordning och utrymme för avfallshantering under planerad hämtningstid, exempelvis genom att tillhandahålla nycklar och portkoder till avfallsutrymmen och vägbojor. Kodlås eller passersystem med nyckelbrickor⁵ ska användas i första hand, vid nyanläggning är detta ett krav.

Hämtnings- och transportvägar

- f) Transport- och dragväg fram till hämtnings- och tömningsplats hålls i farbart och lättframkomligt skick för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Transportväg ska röjas från vegetation, snö och hållas halkfri. Det är Nodava som avgör om detta är uppfyllt.
- g) Enskild väg och tomtmark som nyttjas vid hämtning dimensioneras och hålls i sådant skick att de är farbara, under av Nodava planerad hämtningstid, för de hämtningsfordon som normalt nyttjas i hämtningsområdet.

13 § Om kraven i dessa föreskrifter inte uppfylls har Nodava rätt att inte utföra ordinarie

⁴ Förpacknings- och tidningsinsamlingen

⁵ Elektroniskt passersystem där s.k. taggar används

hämtning/tömning och att ta ut tilläggsavgift enligt taxan.

Efter information till fastighetsinnehavaren om vilka brister som föreligger, och efter dennes åtgärder, har Nodava rätt att hämta avfallet mot tilläggsavgift enligt taxan.

Om fastighetsinnehavaren inte åtgärdar påpekade brister eller om det finns risk för att olägenhet för människors hälsa och miljön kan uppstå ska Nodava informera tillsynsmyndigheten.

Nodava har rätt att utföra kvalitetskontroll av sortering och emballering av avfall i behållare.

14 § Samfällighetsförening kan iträda sig fastighetsinnehavares ansvar för abonnemang och avgifter om föreningens stadgar omfattar förvaltning av gemensamhetsanläggning för avfallshantering där fastigheten är delägare.

RESTAVFALL OCH MATAVFALL

HÄMTNINGSSOMRÅDEN

15 § Kommunen är indelad i hämtningsområde med i huvudsak kärnhämtning vid fastighet och hämtningsområde med i huvudsak hämtning vid centrala uppsamlingsstationer (CUS), se bilaga 2-3. Hämtningsavgift för ordinarie abonnemang följer av denna indelning.

HÄMTNINGSENTERVALL

16 § Hämtning utförs med det system samt enligt rutten och hämtschema som Nodava fastställer.

17 § Ordinarie hämtningsintervall för restavfall är var fjärde vecka. Ordinarie hämtningsintervall för matavfall är varannan vecka under perioden 1 april till 30 september och minst var fjärde vecka under perioden 1 oktober till 31 mars, i enlighet med fastställt hämtschema.

Nodava har rätt att fastställa att budning ska ske halvårsvis för vissa områden och

abonmentkategorier. Halvårsindelning är 1 april - 30 september alternativt 1 oktober - 31 mars.

Hämtning vid centrala uppsamlingsstationer (CUS) utförs med det intervall som Nodava fastställer. Hämtningsintervall vid flerbostadshus och verksamheter fastställs i samråd mellan Nodava och fastighetsinnehavare.

För verksamheter som bedrivs sporadiskt, under korta perioder eller annars vid behov, kan hämtning ske efter budning enligt tilläggstjänst i taxan. Hämtningsintervall för matavfall får inte överstiga ordinarie hämtningsintervall.

Hämtning utöver vad som anges i föreskrifterna utförs enligt tilläggstjänst i taxan.

UTRYMME FÖR KÄLLSORTERING

18 § Utrymme för källsortering som anordnas i bostad⁶ ska separat rymma restavfall, matavfall och varje annan avfallsfraktion som generellt sett kan anses uppkomma och utgöra större flöden i ett hushåll, och som ska sorteras samt hanteras separat enligt bilaga 1.

AVFALLSBEHÅLLARE

19 § Avfallsbehållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas och den får inte vara så tung att det blir uppenbart svårt att flytta den. Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

20 § Behållare ska vara uppställd så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingsystem kan ske och att hämtning underlättas.

Behållare ska placeras och vändas så att avfallet kan hämtas vid väg med sidlastande fordon där sådant används och bak-/frontlastande eller krantömmande fordon där sådant används. Behållaren ska placeras enligt Nodavas närmare anvisningar och vara tillgänglig för tömning kl. 05 – 22 på fastställd dag för hämtning.

---

⁶ Krav på att ordna plats för källsortering i bostadslägenhet finns i Boverkets byggregler (BFS 2011:6, 3:423)

Behållare får placeras maximalt 60 m från ordinarie hämtplats vid väg, enligt tilläggs tjänst i taxan.

21 § Behållare som anskaffas och ägs av fastighetsinnehavare ska vara anpassad till aktuellt insamlingssystem. Utformning och placering ska godkännas av Nodava.

TRÄDGÅRDSAVFALL

22 § Kompostering eller eldning av trädgårdsavfall på den egna fastigheten är tillåten i hela kommunen under förutsättning att det kan ske utan olägenhet för omgivningen och det i övrigt inte strider mot författning eller eldningsförbud.

Kompostering, eller avlämning på ÅVC, ska väljas i första hand.

AVFALL FRÅN SMÅ

AVLOPPSANLÄGGNINGAR OCH FETTAVSKILJARE

23 § Hämtning utförs med det system samt enligt rutten och hämtschema som Nodava fastställer. Hämtning utförs av Nodava om inte annat anges i tillstånd för avloppsanläggning.

24 § Fastighetsinnehavaren ansvarar för avloppsanläggningens och fettavskiljarens anskaffning, skötsel och underhåll (Se även 12 §). Tömning ska ske så ofta att god funktion upprätthålls samt att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer.

Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet.

25 § Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning får vid nyanläggning inte överstiga 10 meter, om inte särskilda skäl finns.

Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 6 meter.

26 § Anläggning ska vara uppmärkt och lätt tillgänglig för tömning enligt gällande råd och rekommendationer (8§) och Nodavas närmare anvisningar.

Lock eller manlucka får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske.

Lock eller manlucka som lyfts manuellt får väga högst 15 kg. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kg. Viktbegränsningarna gäller om inte särskilda skäl finns.

Instruktioner som behövs i samband med hämtning/tömning ska hållas tillgängliga på plats av fastighetsinnehavaren. Vid behov ska fastighetsinnehavaren närvara vid tömning.

27 § Om anläggning tas ur bruk ska fastighetsinnehavaren beställa sluttömning.

SLAMAVSKILJARE OCH SLUTEN TANK

28 § Ordinarie tömning av slamavskiljare med ansluten WC utförs en gång per år.

Ordinarie tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten (BDT) utförs vart annat år.

Ordinarie tömning av slutna tankar utförs vart tredje år.

Nodava har rätt att lämna kvar vattenfasen⁷ i slamavskiljaren efter utförd slamtömning.

MINIRENINGSVERK

29 § Ordinarie tömning av minireningsverk utförs enligt intervall som föreskrivits i gällande tillstånd för anläggningen.

---

⁷ Restvatten efter avskiljning av slam från avloppsvattnet om deltömning eller mobil avvattnings tillämpas

FOSFORFÄLLA

30 § Ordinarie tömning av filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter utförs enligt intervall som föreskrivits i gällande tillstånd för anläggningen.

Filtermaterialet ska vara förpackat och nåbart med kranbil. Avståndet mellan fordonets uppställningsplats och filtermaterialet får vara högst 10 meter för filtermaterial som väger upp till 500 kg, och högst 5 meter för filtermaterial som väger 500-1000 kg, om inte särskilda skäl finns.

FETTAVSKILJARE

31 § Fettavskiljare som ansluts till allmän VA-anläggning ska ha en utformning, dimensionering och skötsel som minst motsvarar godkännande, installation och underhåll enligt gällande svensk standard⁸.

Installationens utformning ska medge provtagning på utgående vatten och anslutningen ska följa de närmare anvisningar som ges av Nodava (VA-huvudmannen).

Anslutningspunkt för tömning får inte vara placerad så att livsmedelssäkerheten riskeras.

32 § Fettavskiljare ska tömmas så ofta att olägenhet för allmän VA-anläggning inte uppkommer. Ordinarie tömning utförs en gång per månad. Glesare tömning kan ske efter godkännande av Nodava, om särskilda skäl finns och det inte påverkar den allmänna VA-anläggningen negativt.

Fastighetsinnehavaren ansvarar själv för återfyllning efter tömning.

LATRIN

33 § Endast latrinkärl som godkänts av Nodava får användas. Kärl tillhandahålls av Nodava mot avgift enligt taxan. Latrinkärl ska lämnas på ÅVC och då vara förslutet och rengjort på utsidan.

AVFALL FRÅN VERKSAMHETER

HUSHÅLLSAVFALL OCH ANNAT AVFALL

34 § Hushållsavfall från verksamhet ska hållas skilt från annat avfall från verksamhet. För hushållsavfall från verksamhet gäller dessa föreskrifter. För verksamhet gäller även 11, 31-32 §§ och bilaga 1; Nr 4, 5, 8, 11, 12, 14, 15.

KRAV PÅ UPPGIFTSLÄMNING

35 § Den som bedriver yrkesmässig verksamhet som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall ska på begäran lämna de uppgifter om art, sammansättning, mängd och hantering av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

SÄRSKILDA ABONNEMANG

GENERELLA REGLER

36 § Begäran om särskilt abonnemang för fastighet ska göras skriftligt av fastighetsinnehavaren och lämnas till Nodava senast en månad innan önskad start.

Rätt till särskilt abonnemang föreligger endast om fastighetsinnehavaren intygar att villkoren för särskilt abonnemang är uppfyllda. Dessa villkor gäller utöver föreskrifternas övriga krav.

Om begäran inte omfattar avsett intygande ska Nodava hänvisa fastighetsinnehavaren till tillsynsmyndigheten.

Särskilt abonnemang upphör att gälla vid ändrade boende- eller ägarförhållanden för fastigheten samt vid abonnemangsperiodens slut.

GEMENSAMMA BEHÅLLARE MED EGEN FASTIGHET

37 § Fastighet med småhus för fritidsboende kan ha särskilt abonnemang gällande hämtningsservice om fastighetsinnehavaren äger fler än en fastighet för småhus i samma kommun. Abonnemanget gäller om berörda fastigheter har samma ägarkrets och under

---

⁸ F.n. SS-EN 1825-1:2005/AC:2006 och SS-EN 1825-2

förutsättning att fastigheterna är för eget nyttjande och inte hyrs ut.

Abonnemanget innebär att fastighetsinnehavaren ombesörjer egen transport av kärlavfall från fastighet med fritidsbostad till fastighet med permanentbostad eller annan fritidsbostad. Abonnemanget innebär att fastigheten avstår rätt till hämtningsservice för kärlavfall och förutsätter att avfallet ryms i ordinarie behållare vid fastighet med hämtningsservice.

Abonnemanget gäller även för egen transport från fastighet med fritidsbostad till egen hyres-/bostadsrätt och efter godkännande av hyresvärd/förening.

Abonnemanget gäller maximalt fem år.

GEMENSAMMA BEHÅLLARE MED ANNAN FASTIGHET

38 § Flera fastigheter med småhus kan ha särskilt abonnemang för hämtningsservice, med gemensamma behållare för kärlavfall, registrerade på en av fastigheterna (huvudabonnet), under förutsättning att bostadshusen är närbelägna (inom 1 km) och att avfallet ryms i ordinarie behållare för småhus.

Abonnemanget gäller inte för enbart matavfallskärlet. Om huvudabonneten har abonnemang med eget omhändertagande av matavfall måste även underabonneten ha det. Om fastigheterna har permanent- respektive fritidsbostad är fastighet med permanentbostad huvudabonnet.

Abonnemanget gäller maximalt fem år.

GEMENSAMT HÄMTSTÄLLE

39 § Kärnhämtning vid fastighet kan efter godkännande av Nodava ersättas med särskilt abonnemang, med gemensamt hämtställe för flera fastigheter.

Fastighetsinnehavarna ska gemensamt och skriftligt redovisa berörda fastigheter och föreslagen avgränsning för området. Förekomst och villkor för abonnemanget regleras i avtal⁹.

Abonnemanget gäller maximalt fem år om inte annat anges i avtal.

FÖRLÄNGT HÄMTNINGSSERVICE RESTAVFALL

40 § Fastighet med småhus kan ha särskilt abonnemang med förlängt hämtningsintervall för restavfall, enligt gällande taxa, om kraven gällande fyllnadsgrad i 19 § är uppfyllda.

Abonnemanget gäller maximalt fem år.

UPPEHÅLL I HÄMTNING KÄRLAVFALL

41 § Fastighet med småhus kan ha särskilt abonnemang för grund- och hämtningsservice, med tillfälligt uppehåll i ordinarie hämtning av rest- och matavfall, om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst fyra månader för fastighet med permanentbostad och minst ett år för fastighet med fritidsbostad.

Abonnemanget gäller även då fastigheten besöks för tillsyn om maximalt 2 nätter och 4 dagsbesök per år, eller då fastigheten renoveras och huvudsakligt boende samt mathållning sker på annat ställe under renoveringsperioden.

Abonnemanget innebär rättighet att nyttja hämtningsservice för rest- och matavfall i mindre omfattning enligt taxans specifikation.

Abonnemanget gäller maximalt tre år.

LÅNGVARIGT UPPEHÅLL I HÄMTNING KÄRLAVFALL

42 § Fastighet med småhus kan ha särskilt abonnemang för grund- och hämtningsservice, då fastigheten har haft tillfälligt uppehåll i

---

⁹ Detta skiljer abonnemanget från övriga särskilda abonnemang

ordinarie hämtning av rest- och matavfall i minst tre år.

Abonnemang med långvarigt uppehåll gäller under förutsättning att fastigheten inte alls kommer att nyttjas och att rest- och matavfall inte uppstår.

Abonnemanget innebär att fastigheten inte har rätt till hämtningsservice för rest- och matavfall.

Abonnemanget gäller maximalt tre år.

EGET OMHÄNDERTAGANDE MATAV FALL

43 § Fastighet kan ha särskilt abonnemang¹⁰ med eget omhändertagande av allt matavfall på fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljön.

Kompostering¹¹ ska ske i skadedjurssäker behållare eller i levande dyngstad. Kompostjorden ska kunna nyttiggöras på fastigheten.

Abonnemanget gäller även gemensamt omhändertagande av matavfall för fastigheter i omedelbar närhet till varandra (inom 200 m).

Eget omhändertagande kan gälla allt/del av matavfallet under hela/del av året. Endast eget omhändertagande av allt matavfall hela året innebär rätt till särskilt abonnemang utan hämtningsservice av matavfall.

Abonnemanget gäller maximalt fem år.

UPPEHÅLL I HÄMTNING AVLOPPSSLAM

44 § Fastighet med småhus kan ha särskilt abonnemang med uppehåll i ordinarie hämtning av avloppsslam om avloppsanläggningen inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid av minst ett år.

Slamtömning måste ske innan uppehåll inleds.

Abonnemanget gäller maximalt tre år.

DISPENSER

GENERELLA REGLER

45 § Ansökan om dispens från föreskrifterna ska göras skriftligt av fastighetsinnehavaren och lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan önskad start.

Dispens ges med tidsbegränsning och förutsätter att ingen olägenhet uppkommer för människors hälsa och miljön samt att det finns särskilda skäl för dispens.

EGET OMHÄNDERTAGANDE AVLOPPSSLAM OCH LATRIN

46 § Avfall från små avloppsanläggningar och torrtoaletter får omhändertas på den egna fastigheten om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljön.

47 § Dispens från förbudet enligt 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken att själv hantera avfall kan medges¹² om det finns särskilda skäl och fastighetsinnehavaren kan hantera avfallet på fastigheten på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Dispens gäller maximalt tre år.

FÖRLÄNGT TÖMNINGSINTERVALL AVLOPPSSLAM

48 § Förlängt tömningsintervall för slam från små avloppsanläggningar kan medges om belastningen är låg och anläggningen är rätt dimensionerad samt om det kan ske utan olägenhet för människors hälsa och miljön.

Tömningsintervall på maximalt dubbel tid mot ordinarie tömningsintervall kan beviljas.

Dispens gäller maximalt tio år.

---

¹⁰ Begäran om särskilt abonnemang innebär att kravet på anmälan, 45 § avfallsförordningen (2011:927), är uppfyllt

¹¹ Till kompostering räknas även den s.k. Bokashimetoden

¹² Enligt 15 kap. 25 § 1 miljöbalken

BILAGA 1. DEFINITIONER AV AVFALL, KRAV PÅ SORTERING OCH HANTERING

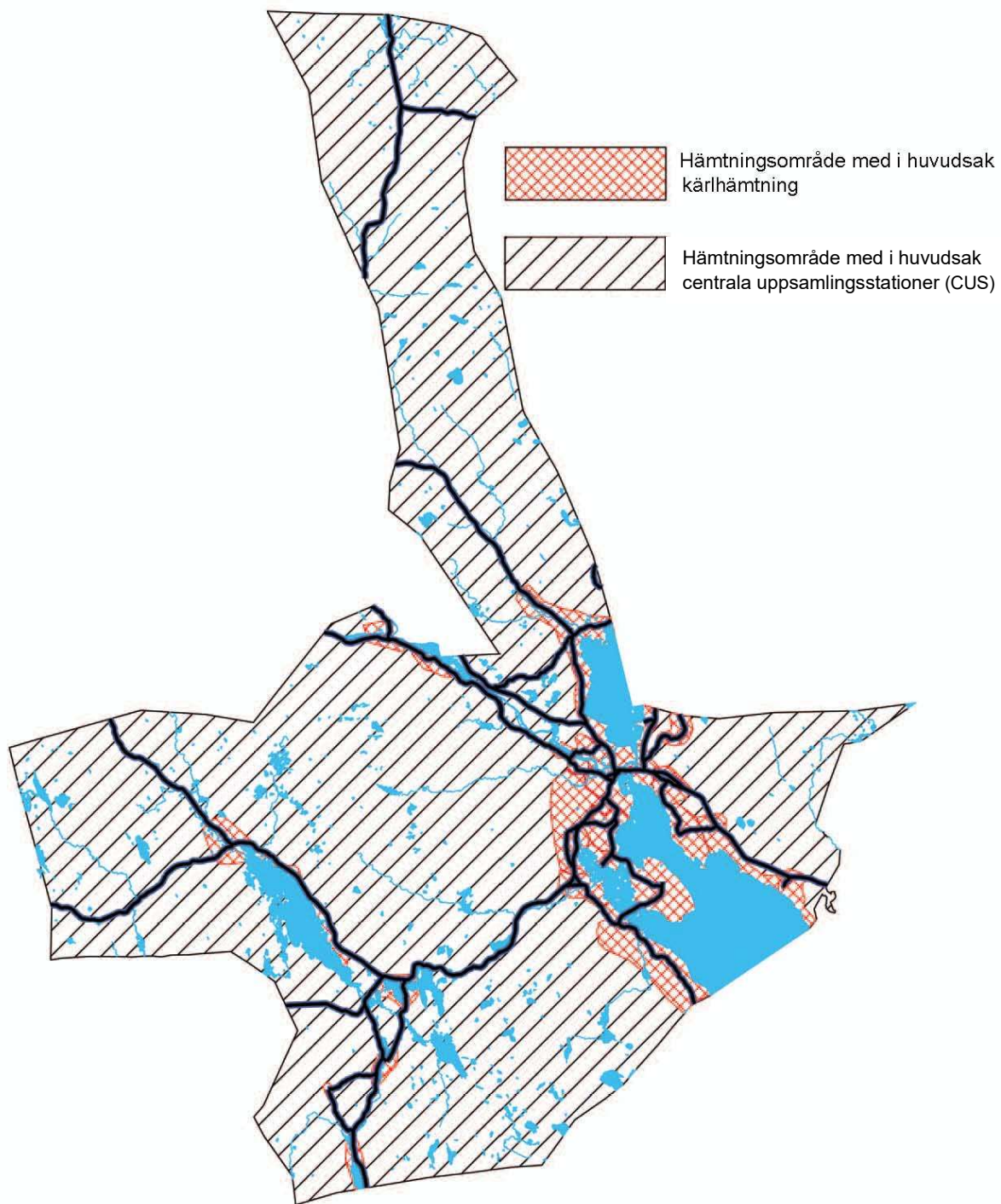
Nedan avfallsslag ska sorteras ut och hållas skilda från annat avfall. I tabellen framgår också krav på hantering som t.ex. emballering, förvaring och transport. Krav på sortering framgår i detalj av aktuell sorteringsguide www.dalaavfall.se samt anvisningar från Nodava, t.ex. på kommunens ÅVC.

Nr	Avfallsslag	Definition och hantering
1	Hushållsavfall	<p>Som hushållsavfall räknas avfall från hushåll och jämförligt avfall från verksamheter, t.ex. skräp, städavfall och matavfall, som uppkommer p.g.a. människors vistelser i t.ex. allmänna utrymmen, personalutrymmen och väntrum inom t.ex. restauranger, storkök, butiker, skolor, kontor, vårdinrättningar och evenemang.</p> <p>Hushållsavfall ska överlämnas till Nodava.</p>
2	Kärlavfall	<p>Kärlavfall är hushållsavfall som ska sorteras ut och läggas i av Nodava anvisade separata behållare, t.ex. rullkärl eller container. Kärlavfall utgörs av två avfallsslag; restavfall och matavfall.</p>
3	Restavfall	<p>Restavfall är det brännbara hushållsavfall som kvarstår efter utsortering av övriga fraktioner enligt denna bilaga och aktuell sorteringsguide, och som normalt sett är tillräckligt litet för att rymmas i en avfallspåse, t.ex. dammsugarpåsar, blöjor, snus, våtservetter, tops, bindor och tamponger.</p> <p>Restavfall ska läggas i väl försluten avfallspåse i behållare för restavfall. Vid tillfälligt behov kan restavfall läggas i väl försluten extrasäck placerad bredvid kärlet, enligt tilläggstjänst i taxan.</p> <p>Aska, slagg, frätande ämnen eller ämnen som kan förorsaka antändning får inte läggas i kär/säck. Detsamma gäller jord, sten eller dylikt.</p>
4	Matavfall	<p>Matavfall från hushåll är det utsorterade hushållsavfall som utgörs av matrester eller mat som har blivit otjänlig som föda. Matavfall är t.ex. även skal från frukt och grönsaker samt kaffesump.</p> <p>Matavfall från butik utgör med hushållsavfall jämförligt avfall om det kommer från serveringsdel eller personalutrymme. Matavfall från butik av animaliskt ursprung utgör s.k. före detta livsmedel, se följande definition.</p> <p>Matavfall ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall, så att återvinning till biogas och biogödsel så långt möjligt säkerställs. För matavfall som inte utgör hushållsavfall kan borttransport ske med valfri entreprenör.</p> <p>Matavfall som utgör hushållsavfall ska läggas i väl försluten papperspåse eller papperssäck i kärlet för matavfall.</p> <p>Om annat matavfall från butik, än med hushållsavfall jämförligt avfall, läggs i kärlet för matavfall ska avfallet vara oförpackat och läggas i papperssäck. Sådant matavfall får inte vara flytande. Samråd ska ske med Nodava.</p>

5	Före detta livsmedel	Före detta livsmedel är matavfall från butik av animaliskt ursprung och ska förvaras och transporteras skilt från hushållsavfall. Före detta livsmedel utgör inte med hushållsavfall jämförligt avfall, varför borttransport kan ske med valfri entreprenör. Se vidare Jordbruksverkets föreskrifter och information om animaliska biprodukter (ABP).
6	Döda sällskapsdjur	Får grävas ned på den egna fastigheten om det inte finns misstanke om smitta, om nedgrävning sker tillräckligt djupt och det kan ske utan risk för människors hälsa och miljön.
7	Farligt avfall	Farligt avfall som utgör hushållsavfall är t.ex. kemiska produkter, färgrester, lösningsmedel och avfall som innehåller kvicksilver. Farligt avfall som utgör hushållsavfall ska lämnas på ÅVC, väl emballerat, i tydligt uppmärkta, hela och täta behållare (helst originalförpackning).
8	Fettavfall	Fettavfall är fett, friture- eller matolja härrörande från matlagning och förtäring i hushåll, restauranger och storkök samt icke ABP-klassat fettavfall i spillvatten. Fettavfall ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall, så att materialåtervinning eller energiåtervinning så långt möjligt säkerställs. Det får inte spolas ned i VA-huvudmannens spillvattenledning utan ska lämnas på ÅVC eller hämtas separat från verksamheter enligt Nodavas närmare anvisningar. Fettavfall i spillvatten ska avskiljas innan vattnet avleds till VA-huvudmannens spillvattenledning samt hanteras och hämtas separat. Se även 31-32 §§ om fettavskiljare.
9	Grovavfall	Grovavfall är hushållsavfall som inte ska läggas i kärlet för restavfall; skrymmande lösöre som möbler, barnvagn, skidor, gräsklippare och trädgårdsavfall, annat avfall som ska sorteras särskilt, t.ex. textil, porslin och keramik samt mindre mängd bygg- och rivningsavfall från underhållsarbeten och reparationer på småhusfastigheter. Se även rubrik Avfall som inte utgör hushållsavfall nedan. Grovavfall ska lämnas på ÅVC enligt närmare sorteringsanvisningar på plats, eller hämtas vid fastighet, sorterat och emballerat i kollin samt utställt vid farbar väg, enligt tilläggstjänst i taxan.
10	Sprutor och kanyler	Sprutor och kanyler som utgör hushållsavfall ska lämnas till apotek i de emballage som tillhandahålls via apoteken.
11	Textilavfall	Hela och trasiga kläder och textilier, som innehavaren avser att göra sig av med, ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall, så att återbruk eller materialåtervinning så långt möjligt säkerställs. Textilavfall som utgör hushållsavfall ska lämnas på ÅVC eller enligt Nodavas närmare anvisningar. Borttransport av textilavfall som inte utgör hushållsavfall kan ske med valfri entreprenör.

12	Avfall som inte utgör hushållsavfall	<p>Avfall från verksamhet (t.ex. produktionsavfall från industri), bygg- och rivningsavfall från omfattande reparation, renovering, ombyggnad och rivning på bostadsfastighet, bilar, husvagnar och båtar är exempel på avfall som inte utgör hushållsavfall eller med hushållsavfall jämförligt avfall.</p> <p>Avfall som inte utgör hushållsavfall ska sorteras ut från hushållsavfall samt förvaras och transporteras skilt från detta. Borttransport kan ske med valfri entreprenör. Mindre mängder avfall från verksamheter kan lämnas på ÅVC i Orsa kommun, enligt Nodavas närmare information.</p>
13	Avfall med producentansvar	<p>Avfall med producentansvar är exempelvis, batterier, bilar, däck, elavfall, förpackningar, returpapper, läkemedel och radioaktiva produkter.</p> <p>Avfall under producentansvar ska sorteras ut från annat hushållsavfall och lämnas i enlighet med aktuell lagstiftning om producentansvar samt producenternas och kommunens närmare anvisningar, se bl.a. följande definitioner.</p>
14	<p>Elavfall: elutrustning samt avfall av elektriska och elektroniska produkter</p> <p>Batterier</p>	<p>Elavfall som kasserad elutrustning samt avfall av elektriska och elektroniska produkter utgörs bl.a. av vitvaror, ljuskällor och andra produkter, som drivs av el, batterier eller solceller.</p> <p>Elavfall från hushåll som utgör konsumentelavfall, samt batterier, ska lämnas på ÅVC, på särskilda inlämningsplatser enligt Nodavas anvisningar, hos återförsäljare eller hämtas som grovavfall vid fastighetsgräns, sorterat och emballerat i kollin samt utställt vid farbar väg, enligt tilläggstjänst i taxan.</p> <p>Konsumentelavfall från verksamheter får lämnas på ÅVC om avtal mellan kommun och producentansvarig möjliggör detta, enligt Nodavas närmare information.</p>
15	Förpackningar och returpapper	<p>Förpackningar och returpapper (tidningar, tidskrifter, kataloger m.m.) ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av producenterna, t.ex. på återvinningsstationer (ÅVS) eller i system för fastighetsnära insamling (FNI).</p> <p>Förpackningsavfall från verksamheter får lämnas i mindre mängd på ÅVC, enligt närmare anvisning på plats. Detta gäller endast om avtal mellan kommun och producentansvarig möjliggör detta, enligt Nodavas närmare information.</p>
16	Läkemedel	<p>Läkemedel som utgör hushållsavfall ska lämnas till apotek i de emballage som tillhandahålls via apoteken.</p>

BILAGA 2. HÄMTNINGSOMRÅDEN MORA

BILAGA 3. HÄMTNINGSMRÅDEN ORSA

